

La supervivència de la nostra nació a la Catalunya del Nord

written by Daniela Grau | 1 de desembre de 2023

Parlament pronunciat en l'homenatge a Francesc Macià, a Prats de Molló el 26 de novembre del 2023

Benvolguts amics i connacionals,

En aquest any 2023 tenim tantes raons al Nord de confiar com de desconfiar en el futur de la nostra nació.

Fa cent anys intel·lectuals dels Països Catalans es reuniren a Elna com ho testimonia una placa commemorativa al jardí de la catedral. Eren conscients de compartir una llengua, una cultura, un passat, alguns d'ells fins i tot podien ser considerats com a «apòstols de la fe, de la llengua i de la pàtria» però no reivindicaven la pertinença a una nació comuna com a base per a un projecte polític.

Per contra, vuitanta anys després, al final del segle passat, uns catalans del Nord –molt minoritaris desgraciadament–, tenien consciència de no ser francesos, feien la diferència entre ciutadania francesa i nacionalitat catalana, és a dir, que no s'acontentaven del combat cultural de defensa i promoció de la llengua, sinó que formularen reivindicacions polítiques.

Gilbert Grau Salvat, il·liberenc o sigui nadiu d'Elna, formulava ja el 1966 un plantejament polític nacional: «Els catalans hem d'aixecar el cap i fer un pas endavant per aportar la nostra capacitat d'iniciativa a l'obra comuna universal de bastir la nova estructura federal que agermanarà els pobles».

El 1973 fundà a la Catalunya del Nord el primer partit polític català amb referència expressa dins la seva denominació al conjunt dels nostres països: el «Partit Federalista Europeu de

Catalunya (Països Catalans)». Conscient de la doble colonització patida per Catalunya, era mogut per la imperiosa necessitat de fer saber a Europa que la nostra nació aspira a la reunificació i a la independència.

El 1975 definí molt exactament el projecte polític: «Amb el nostre PFE de Catalunya (Països Catalans) ens esforcem per demostrar que els Països Catalans tenen a la seva disposició totes les prerrogatives, totes les justificacions per a exigir la llibertat, la independència i la sobirania refusant tota almoïna atorgada per un i l'altre dels estats opressors». El seu plantejament fou silenciats i no trobà suport suficient en cap país català.

Enguany, quasi 50 anys després, els efectes de la colonització francesa han empitjorat. La premsa local francesa, *L'Indépendant*, no els pot amagar: segon departament més pobre de França, un terç dels habitants de Perpinyà està per sota del llindar de pobresa (27.09.2023), prostitució juvenil alarmant, condicions infrahumanes a la presó sobrepoblada de Perpinyà, disminució de la superfície agrícola en profit de la urbanitzable –2.513 hectàrees urbanitzades d'ençà del 2009– i doncs desaparició progressiva de la pagesia –la classe social que més ha conservat l'ús del català–, immigració constant (uns 4.000 any rere any), procés de substitució constant i doncs minorització programada de la població catalana.

Al Nord, la nostra nació agonitza.

Desgraciadament, molts d'aquests fenòmens afecten també el conjunt dels nostres països: la disminució dràstica de catalanoparlants, agreujada per una àmplia proporció d'immigració estrangera (francesos, nord-africans, sud-americans, etc.), ens fa córrer el risc de ser cada dia més minoritzats, i doncs de no poder reivindicar més l'estatus de nació; aleshores els estats francès i espanyol, cas que hi fossin un dia obligats, ens atorgarien com a màxim l'estatus de «minoría nacional».

Però ho sabem tots, sols el restabliment d'un estat català propi pot garantir els nostres drets nacionals.

El més gran homenatge que podem fer a Francesc Macià és no repetir un cop més errors polítics fatals, no confiar en l'enemic. No acceptar més cap estatut d'autonomia, ni tampoc caure en el parany previsible de l'esquerra espanyola si se sap entre l'espasa i la paret: la proposta de l'estat plurinacional espanyol que anihilaria per sempre més el nostre dret a tornar a tenir un estat català sobirà.

Francesc Macià declarà en un manifest el 1931: «Tota convivència amb les institucions i organismes que ens perseguiren ahir, que ens persegueixen avui, que ens han perseguit en tot temps, sempre serà empresa fallida, però en aquests moments, fresc el record de la dictadura és, a més a més, vexatòria per la nostra dignitat» [*L'Opinió* (13.03.1931)].

Així doncs, estimats amics i compatriotes del Sud de la ratlla, el futur del conjunt de la nació és a les vostres mans. Teniu ara la immensa responsabilitat de la permanència o de la desaparició de la nostra llengua, de la nostra cultura, de la nostra idiosincràsia. Teniu la immensa responsabilitat de la supervivència, o no, de la nostra nació el segle XXI.

Daniela Grau Humbert

Prats de Molló 26/11/2023